

Закон України

№548-XIV від 24.03.1999

Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України

Це ознайомчий фрагмент: зміст і перші сторінки документа.
Повний документ — 460 стор. — друкуємо у форматі А5 з
обкладинкою та доставкою по Україні.

Замовити друк
повного документа на
docprint.pageviewbot.com

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України

№ 548-XIV від 24.03.1999

Редакція від 18.03.2026. Статус: чинний

Джерело: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548-14>

Зміст

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.194)	11
ВСТУП	15
ВІЙСЬКОВА ПРИСЯГА	16
ЗОВОВ'ЯЗАННЯ ІНОЗЕМЦЯ ТА ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА.....	17
БОЙОВИЙ ПРАПОР ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	17
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	18
ЧАСТИНА І ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ТА ВІДНОСИНИ МІЖ НИМИ.....	21
Розділ 1. Обов'язки, права та відповідальність військовослужбовців.....	21
Загальні положення.....	21
Загальні обов'язки військовослужбовців.....	22
Права військовослужбовців.....	27
Відповідальність військовослужбовців.....	31
Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням	32
Порядок віддання й виконання наказів	35
Відрекомендування командирам (начальникам) та особам, які прибули для інспектування (перевірки)	37
Про військову ввічливість і поведінку військовослужбовців	41
Розділ 2. Загальні обов'язки командирів (начальників).....	44
Розділ 3. Обов'язки посадових осіб, військовослужбовців рядового складу.	54

Командир бригади (полку, корабля 1 і 2 рангу, окремого батальйону)	54
Головний сержант (головний старшина) бригади (полку, корабля 1 і 2 рангу, окремого батальйону)	63
Начальник штабу бригади (полку, окремого батальйону)	68
Заступник командира бригади (полку, окремого батальйону)	73
Заступник командира бригади (полку, окремого батальйону) з морально-психологічного забезпечення	77
Заступник командира бригади (полку, окремого батальйону) з озброєння (інженерно-авіаційної служби) - начальник технічної частини	84
Заступник командира бригади (полку, окремого батальйону) з тилу	88
Начальник артилерії бригади	92
Командир дивізіону - начальник протиповітряної оборони бригади	95
Начальник служби бригади*	97
Начальник інженерної служби бригади	102
Начальник служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту - начальник служби екологічної безпеки бригади	103
Начальник медичної служби бригади	105
Начальник медичної служби полку (окремого батальйону, батальйону)	110
Помічник командира бригади з фінансово-економічної роботи - начальник фінансової служби	114
Начальник фізичної підготовки і спорту бригади	116
Начальник розвідки бригади	117

Начальник зв'язку бригади.....	118
Начальник служби метрології та стандартизації (метролог) бригади.....	119
Начальник служби ракетно-артилерійського озброєння бригади	121
Начальник бронетанкової служби бригади.....	123
Начальник автомобільної служби бригади	125
Начальник служби пально-мастильних матеріалів бригади	126
Начальник продовольчої служби бригади.....	128
Начальник речової служби бригади	129
Помічник командира бригади з правової роботи (юрисконсульт бригади).....	132
Військовий капелан бригади, батальйону	135
Командир батальйону (корабля 3 рангу)	137
Головний сержант (головний старшина) батальйону (дивізіону, ескадрильї, корабля 2 рангу, бойової частини корабля 1 рангу) .	140
Начальник штабу батальйону.....	146
Заступник командира батальйону	148
Заступник командира батальйону (корабля 3 рангу) з морально-психологічного забезпечення	151
Заступник командира батальйону з озброєння (технічної частини)*	157
Начальник медичного пункту бригади (полку, окремого батальйону, батальйону)	160
Начальник медичної служби батальйону (дивізіону, окремої роти) - фельдшер	165
Командир роти (корабля 4 рангу).....	167

Головний сержант роти (батареї)	174
Заступник командира роти	180
Заступник командира роти з морально-психологічного забезпечення	182
Заступник командира роти з озброєння (технічної частини, старший технік)*	188
Сержант-інструктор (старшина-інструктор) навчальної роти (навчальної батареї)	190
Інструктор із тактичної медицини роти (батареї)	196
Командир взводу (групи, башти)	198
Сержант із матеріального забезпечення роти (батареї), старшина роти (батареї)	201
Головний сержант взводу (обслуги, заступник командира взводу)	204
Інструктор (старший інструктор, сержант-інструктор) навчального взводу	210
Командир відділення	216
Загальні обов'язки військовослужбовців рядового складу	221
ЧАСТИНА 2 ВНУТРІШНІЙ ПОРЯДОК	224
Загальні положення	224
Розділ 4. Розміщення військовослужбовців	226
Загальні положення	226
Утримання приміщень	237
Опалення приміщень	242
Провітрювання приміщень	244
Освітлення приміщень	244
Розміщення у населених пунктах	245

Пожежна безпека	247
Природокористування та охорона довкілля	252
Розділ 5. Розподіл часу і повсякденний порядок	253
Загальні положення	253
Підйом, ранковий огляд і вечірня повірка	257
Навчальні заняття	262
Сніданок, обід і вечеря	263
Звільнення з розташування військової частини	264
Відрядження, відправлення і прямування підрозділів (команд)	268
Відвідування військовослужбовців	271
Прийом поповнення, яке прибуло до військової частини	272
Розділ 6. Збереження і зміцнення здоров'я військовослужбовців	273
Загальні положення	273
Створення здорових умов служби і побуту військовослужбовців	274
Загартування і фізичний розвиток військовослужбовців	275
Санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи	276
Лікувально-профілактичні заходи	279
Лазно-пральне обслуговування	291
Розділ 7. Добовий наряд	293
Загальні положення	293
Черговий підрозділ	297
Наряд на роботи	297
Порядок призначення нарядів та звітність щодо них	298
Підготовка добового наряду	299

Розвід добового наряду	302
Обов'язки військовослужбовців добового наряду Загальні положення	303
Черговий частини	305
Помічник чергового частини.....	312
Черговий контрольно-пропускного пункту	313
Помічник чергового контрольно-пропускного пункту	315
Черговий батальйону (підрозділів забезпечення військової частини)	317
Черговий роти	318
Днювальний роти	324
Черговий їдальні.....	326
Черговий фельдшер (санітарний інструктор) медичного пункту	330
Днювальний медичного пункту	332
Черговий штабу частини.....	333
Пожежний наряд.....	335
Черговий сигналіст-барабанщик.....	336
Розділ 8. Підйом за бойовою тривоною і збір	336
ЧАСТИНА 3 БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ В ПАРКАХ, ПІД ЧАС РОЗТАШУВАННЯ ВІЙСЬК НА ПОЛІГОНАХ ТА ЇХ ПЕРЕВЕЗЕННЯ.....	339
Розділ 9. Бойове чергування	339
Розділ 10. Внутрішня служба в парках.....	343
Загальні положення	343
Черговий парку	350
Днювальний парку	354

Механік-водій (водій) чергового тягача	356
Розділ 11. Особливості внутрішньої служби під час розташування військ на полігонах (у таборах).....	357
Загальні положення	357
Розташування військової частини табором (у наметах)	360
Виклик чергових на лінію	362
Розділ 12. Особливості внутрішньої служби під час перевезення військ	363
Загальні положення	363
Начальник військового ешелону (команди)	367
Заступник начальника військового ешелону з бойового забезпечення	371
Заступник начальника військового ешелону з виховної роботи	373
Заступник начальника військового ешелону з постачання	374
Командир роти	375
Старший вагона (корабельного приміщення) з людьми	376
Черговий військового ешелону	378
Черговий роти	379
Днювальні вагона (корабельного приміщення) з людьми, салону літального апарата	380
ПОЛОЖЕННЯ про порядок складання Військової присяги	382
ПОЛОЖЕННЯ про порядок вручення бойових прапорів військовим частинам Збройних Сил України, їх зберігання та утримання	386
Загальна частина	386
Порядок вручення Бойового Прапора військовій частині	387
Порядок зберігання та тримання Бойового Прапора	392

Здавання, заміна і ремонт Бойового Прапора.....	395
Порядок передачі бойових прапорів і почесних назв під час переформування військових частин	398
ПОРЯДОК розподілу поповнення, яке прибуло до військової час- тини.....	400
ПОРЯДОК вручення особовому складові озброєння, бойової та іншої техніки.....	402
ПОРЯДОК проведення опитування військовослужбовців.....	405
ОБЛАДНАННЯ приміщень (місць) для несення служби добовим нарядом.....	408
КНИГА прийняття та здавання чергування	420
КНИГА видачі зброї та боєприпасів _____ роти	421
КНИГА огляду (перевірки) озброєння, техніки та боєприпасів	423
ОПИС нагрудних знаків (нарукавних пов'язок) для чергових	436
ПРАВИЛА розбивки табору	438
ВИМОГИ пожежної безпеки.....	444
Загальні протипожежні заходи у військових частинах і підрозді- лах	444
Особливі протипожежні вимоги в парках та ангарах	449
На пунктах заправлення паливом	450
У майстернях	451
У складах (сховищах).....	452
Заходи пожежної безпеки у разі встановлення пічного опалення	454
ПОРЯДОК зарахування військовослужбовців Збройних Сил Укра- їни до списків особового складу військових частин навічно.....	457

Загальні питання.....	457
Книга пам'яті військової частини.....	458
Вшанування військовослужбовців, зарахованих до списків особового складу військових частин навічно.....	460

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, № 22-23, ст.194)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2171-III від 21.12.2000, ВВР, 2001, № 9, ст.38

№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27, ст.209 - набуває чинності 01.08.2003 року

№ 744-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 29, ст.234

№ 1420-IV від 03.02.2004, ВВР, 2005, № 3, ст.76

№ 1865-IV від 24.06.2004, ВВР, 2004, № 45, ст.503

№ 1414-VI від 02.06.2009, ВВР, 2009, № 41, ст.600

№ 1900-VI від 16.02.2010, ВВР, 2010, № 19, ст.151

№ 4652-VI від 13.04.2012, ВВР, 2013, № 21, ст.208

№ 4711-VI від 17.05.2012, ВВР, 2013, № 14, ст.89

№ 5288-VI від 18.09.2012, ВВР, 2013, № 37, ст.490

№ 5404-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.550

№ 245-VII від 16.05.2013, ВВР, 2014, № 12, ст.178

№ 877-VII від 13.03.2014, ВВР, 2014, № 15, ст.326

№ 1194-VII від 09.04.2014, ВВР, 2014, № 25, ст.890

№ 158-VIII від 05.02.2015, ВВР, 2015, № 13, ст.92

№ 517-VIII від 16.06.2015, ВВР, 2015, № 32, ст.306

№ 568-VIII від 01.07.2015, ВВР, 2015, № 33, ст.326

№ 716-VIII від 06.10.2015, ВВР, 2015, № 47, ст.436

№ 901-VIII від 23.12.2015, БВР, 2016, № 4, см.44
№ 1952-VIII від 16.03.2017, БВР, 2017, № 17, см.205
№ 2049-VIII від 18.05.2017, БВР, 2017, № 26, см.295
№ 2181-VIII від 07.11.2017, БВР, 2017, № 51-52, см.446
№ 2397-VIII від 05.04.2018, БВР, 2018, № 27, см.221
№ 2523-VIII від 06.09.2018, БВР, 2018, № 44, см.353
№ 2587-VIII від 04.10.2018, БВР, 2018, № 44, см.357
№ 205-IX від 17.10.2019, БВР, 2020, № 3, см.24
№ 524-IX від 04.03.2020, БВР, 2020, № 38, см.279
№ 680-IX від 04.06.2020, БВР, 2020, № 46, см.392
№ 720-IX від 17.06.2020, БВР, 2020, № 47, см.408
№ 1357-IX від 30.03.2021, БВР, 2021, № 29, см.234
№ 1915-IX від 30.11.2021
№ 2124-IX від 15.03.2022
№ 3080-IX від 02.05.2023, БВР, 2023, № 73, см.251
№ 3161-IX від 28.06.2023, БВР, 2023, № 79, см.279
№ 3621-IX від 21.03.2024, БВР, 2024, № 22, см.196
№ 3911-IX від 21.08.2024, БВР, 2024, №№ 50-51, см.298
№ 4585-IX від 21.08.2025, БВР, 2025, № 50, см.221
№ 4632-IX від 09.10.2025, БВР, 2025, № 52, см.237
№ 4797-IX від 25.02.2026}

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Статут внутрішньої служби Збройних Сил України (додається).
2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ
24 березня 1999 року
№ 548-XIV

ЗАТВЕРДЖЕНО
Законом України
від 24 березня 1999 року № 548-XIV

СТАТУТ
ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

{У тексті Статуту слова "Товаришу (пане)" та "товаришу (пане)" замінено відповідно словами "Товаришу" та "товаришу" згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

{У тексті Статуту слова "Товаришу" та "товаришу" замінено відповідно словами "Пане (пані)" та "пане (пані)" згідно із Законом № 2587-VIII від 04.10.2018}

{У тексті Статуту слова "строкової служби" в усіх відмінках замінено словами "строкової військової служби" у відповідному відмінку; слова "вечірня перевірка", "спортивна робота", "гуманітарна підготовка", "культурно-освітня" в усіх відмінках замінено словами "вечірня повірка", "спортивно-масова робота", "національно-патріотична підготовка", "культурологічна" у відповідному відмінку; слово "військово-навчальний" в усіх відмінках і числах замінено словами "військовий навчальний" у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

ВСТУП

Цей Статут визначає загальні права та обов'язки військовослужбовців Збройних Сил України і їх взаємовідносини, обов'язки основних посадових осіб бригади (полку, корабля 1 і 2 рангу, окремого батальйону) та її підрозділів, правила внутрішнього порядку у військовій частині та її підрозділах.

{Частина перша вступу із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

Статутом керуються всі військові частини, кораблі, управління, штаби, організації, установи і військові навчальні заклади Збройних Сил України (далі - військові частини).

Обов'язки посадових осіб, не зазначені в цьому Статуті, визначаються відповідними порадниками та положеннями.

Дія Статуту поширюється на військовослужбовців Служби зовнішньої розвідки України, Служби безпеки України, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів спеціального призначення з правоохоронними функціями.

{Частина четверта вступу із змінами, внесеними згідно із Законами № 2171-III від 21.12.2000, № 662-IV від 03.04.2003, № 1414-VI від 02.06.2009, № 5404-VI від 02.10.2012, № 877-VII від

13.03.2014, № 1194-VII від 09.04.2014; в редакції Закону № 205-IX від 17.10.2019}

Положення Статуту поширюються на військовозобов'язаних та резервістів під час проходження ними зборів.

{Вступ доповнено частиною п'ятою згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

ВІЙСЬКОВА ПРИСЯГА

Я, (прізвище, ім'я та по батькові), вступаю на військову службу і урочисто присягаю Українському народові завжди бути йому вірним і відданим, обороняти Україну, захищати її суверенітет, територіальну цілісність і недоторканність, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, накази командирів, неухильно додержуватися Конституції України та законів України, зберігати державну таємницю.

{Частина перша із змінами внесеними згідно із Законом № 1420-IV від 03.02.2004}

Присягаю виконувати свої обов'язки в інтересах співвітчизників.

Присягаю ніколи не зрадити Українському народові!

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІНОЗЕМЦЯ ТА ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА

Я, (прізвище, ім'я), вступаю на військову службу до Збройних Сил України і зобов'язуюся захищати Українську державу, її незалежність та територіальну цілісність.

Я буду сумлінно і чесно виконувати обов'язки військової служби, накази командирів, неухильно додержуватися Конституції України і законів України, зберігати військову таємницю, а під час виконання завдань і наказів в умовах воєнного стану або бойових чи воєнних дій - діяти відповідно до загальноновизнаних принципів та норм міжнародного гуманітарного права.

{Статут доповнено новим розділом згідно із Законом № 716-VIII від 06.10.2015}

БОЙОВИЙ ПРАПОР ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

1. Бойовий Прапор військової частини Збройних Сил України є символом честі, доблесті, слави і зобов'язує кожного військовослужбовця Збройних Сил України віддано служити Українському народові, мужньо, вміло і непохитно боронити Українську державу, не шкодуючи свого життя.

2. Бойовий Прапор військової частини є почесним знаком, що визначає особливості її бойового призначення, історії та заслуг і свідчить про належність військової частини до Збройних Сил України.

3. Бойовий Прапор після сформування військової частини вручається їй від імені Президента України представником, призначеним Міністром оборони України.

4. Бойовий Прапор закріплюється за військовою частиною на весь час незалежно від зміни її найменування і номера. Зміни найменування військової частини вносяться до Грамоти Президента України, що видається під час вручення Бойового Прапора.

5. Бойовий Прапор завжди знаходиться зі своєю військовою частиною, а на полі бою - в районі бойових дій, в яких частина бере участь.

6. У разі втрати Бойового Прапора командир військової частини і військовослужбовці, що є безпосередніми винуватцями цього, несуть відповідальність згідно із законом.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Збройні Сили України - військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності.

{Стаття 1 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

2. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України.

{Стаття 2 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

3. Військова служба у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, утворених відповідно до законів України, є державною службою особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком осіб (за винятком випадків, визначених законом), пов'язаній із захистом України.

{Частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2397-VIII від 05.04.2018}

Порядок проходження військової служби, права та обов'язки військовослужбовців визначаються законами України, положеннями про проходження військової служби відповідними категоріями військовослужбовців, що затверджуються Президентом України, та іншими нормативно-правовими актами.

{Стаття 3 в редакції Законів № 1420-IV від 03.02.2004, № 716-VIII від 06.10.2015}

4. Повсякденне життя і службова діяльність військовослужбовців регулюються Конституцією України, законами України, цим Статутом та іншими нормативно-правовими актами.

{Стаття 4 в редакції Закону № 1420-IV від 03.02.2004}

5. Внутрішня служба - це система заходів, що вживаються для організації повсякденного життя і діяльності військової частини, підрозділів та військовослужбовців згідно з цим Статутом та іншими нормативно-правовими актами.

6. Внутрішня служба здійснюється з метою підтримання у військовій частині порядку та військової дисципліни, належного морально-психологічного стану, які забезпечують постійну бойову готовність та якісне навчання особового складу, збереження здоров'я військовослужбовців, організоване виконання інших завдань.

Вимоги цього Статуту зобов'язаний знати й сумлінно виконувати кожен військовослужбовець.

7. Внутрішньою службою у військових частинах та підрозділах керують їх командири. У разі розташування в одному приміщенні кількох підрозділів, командири яких не мають спільного безпосереднього начальника, керівництво внутрішньою службою наказом командира військової частини покладається на командира одного з цих підрозділів. Безпосереднім організатором внутрішньої служби у військовій частині є начальник штабу, а в роті - головний сержант роти.

{Стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 205-IX від 17.10.2019}

8. Відповідальність за стан внутрішньої служби у військових частинах покладається на всіх прямих начальників, які повинні подавати допомогу підпорядкованим військовим частинам і під-